

LAUSUNTO VAALILAIN MUUTTAMISESTA (KIRJEÄÄNESTYS)

Vihreä liitto rp. on valmis puoltamaan vaalilain muuttamista siten, että kirjeäänestys sallittaisiin ulkosuomalaisille.

Ulkosuomalaisten äänestysprosentit ovat erittäin alhaiset. On demokratian kannalta huono asia, että suuren joukon ulkosuomalaisia on käytännössä mahdotonta käyttää äänioikeuttaan, koska kohtuuton etäisyys lähimpään äänestyspisteeseen muodostaa ylittämättömän kynnyksen.

Pidämme suuren äänioikeutettujen joukon tosiasiallista sulkemista äänioikeuden ulkopuolelle, kuten nykytilanteessa tapahtuu, asiantilana, jonka korjaamiseksi tällaisessa – ja vain tällaisessa – tapauksessa on mahdollista tinkiä niistä menettelytavoista, joilla vaalitoimituksen luotettavuus ja vaalisalaisuus varmistetaan aukottomasti (äänestyksen toimittaminen vaaliviranomaisen edessä olosuhteissa, joissa valvotaan että äänestäjä saa tehdä ratkaisunsa salassa ja itsenäisesti). Esityksen perusteluissa on tämä näkökulma huomioitu kattavasti. Seikka, jota esityksessä olisi tarpeen harkita vielä, on kysymys siitä, miten kirjeäänestysmateriaalin itselleen tilaavan äänioikeutetun henkilöllisyyden varmistaminen olisi mahdollista tehdä, esimerkiksi sähköisellä tunnistautumisella, sen takaamiseksi, että äänestysmateriaali päätyy oikealle äänestäjälle.

Vihreä liitto r.p. korostaa, että tällainen poikkeaminen suomalaisen vaalitoimituksen laatukriteereistä on harkittavissa vain sellaisissa olosuhteissa, joissa laajalle äänestäjäjoukolle ei ole tosiasiallisesti mahdollista millään muulla tavoin järjestää mahdollisuutta äänioikeuden käyttöön. Vaalisalaisuus ja vaalitoimituksen luotettavuus ovat demokratian toiminnan edellytys. Ulkosuomalaisia koskevan merkittävän demokratiavajeen korjaaminen ei saa avata portteja vaalisalaisuuden rapauttamiseen ja vaalitoimituksen laadun murentamiseen millään tätä kevyemmällä perusteilla.

Hyväksytty puoluehallituksessa 10.2.2017